

**PROGRAM PROFILAKTYCZNY
PUNKTU PRZEDSZKOLNEGO W
KRYNICY**

PLAN PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

- I. WSTĘP**
- II. CELE PROGRAMU**
- III. ADRESACI PROGRAMU**
- IV. BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU**
- V. CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH**
- VI. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU**
- VII. NARZĘDZIA DO EWALUACJI PROGRAMU**

I WSTĘP

Przedszkole to „placówka przeznaczona dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, wspomagająca indywidualny rozwój, zapewniająca opiekę odpowiednią do potrzeb dziecka oraz przygotowująca do nauki w szkole” (źródło: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, Dz. U. Nr 61, poz.624). Zadaniem przedszkola jest zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego, jak i również przygotowanie dziecka do nauki w szkole.

Ponadto przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, powinno także prowadzić działania profilaktyczne, tzn. zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowanym działaniu. Wiek przedszkolny to specyficzny okres w życiu dziecka, mający istotny wpływ na zmiany zachodzące w jego indywidualnym rozwoju. Natomiast owa profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom w tymże rozwoju. Działaniem profilaktycznym będzie zatem każde pozytywne oddziaływanie pedagogiczne, utrwalające wartościowe cechy, a zapobiegające powstawaniu tych niepożądanych.

Niniejszy program profilaktyczny przedszkola ma za zadanie uświadomić dzieci w wieku przedszkolnym o istniejących w życiu ludzkim zagrożeniach pochodzących ze świata ludzi i zwierząt oraz wyposażyć je w umiejętność radzenia sobie z nimi. Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie każdego dnia warunków sprzyjających kształtowaniu postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna realizacja działań o charakterze profilaktycznym przez nauczycieli umożliwi wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci i ułatwi funkcjonowanie w życiu następnych pokoleń w przyszłości.

Celem programu jest kształtowanie pozytywnych postaw i bezpiecznych zachowań dzieci w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu. Ponadto realizacja programu ma wyposażyć dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wiadomości dotyczące dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo.

II CELE PROGRAMU

Cele główne programu:

1. Wdrożenie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa.
2. Kształtowanie u dzieci umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Cele szczegółowe programu:

1. Uświadomienie dzieci o istniejących w życiu zagrożeniach.
2. Wykształcenie umiejętności skutecznego radzenia sobie z w sytuacji zagrożenia.
3. Rozróżnianie dobra od zła.
4. Zdawanie sobie sprawy z niebezpieczeństwa wynikającego z niewłaściwego postępowania / przypadkowych spotkań z nieznanym.
5. Rozumienie powszechnych zakazów / nakazów w celu uniknięcia wypadku i innych.
6. Utrwalenie ogólnych zasad, np. prawidłowego poruszania się po drodze oraz wewnątrzprzedszkolnych, np. właściwego korzystania z placu zabaw.
7. Uczenie się odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale innych (aspekt moralny).
8. Upowszechnienie wiedzy o zdrowiu i zasadach mu sprzyjających (promocja zdrowego stylu życia).
9. Tworzenie warunków służących sprawności i aktywności fizycznej dzieci.
10. Podkreślenie szkodliwego wpływu na organizm różnego rodzaju używek.
11. Zapobieganie oraz potępienie agresji i przemocy.
12. Nabywanie umiejętności przeciwstawiania się złu fizycznemu i psychicznemu (promocja postaw asertywnych).
13. Rozwijanie podstawowych umiejętności życiowych.
14. Uświadomienie dziecka o zagrożeniach związanych z dostępem do sieci internet.

III ADRESACI PROGRAMU

- dzieci 3;4;5 – letnie uczęszczające do przedszkola objętego programem
- nauczyciele zatrudnieni w placówce
- rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola objętego programem
- inne osoby związane z placówką

IV BLOKI TEMATYCZNE PROGRAMU

- 1. BEZPIECZEŃSTWO NA CO DZIEŃ**
- 2. PIRAMIDA ZDROWEGO ŻYWIENIA**
- 3. HIGIENICZNY TRYB ŻYCIA**
- 4. RUCH W ŻYCIU CZŁOWIEKA**
- 5. ZAGROŻENIA ZE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**
- 6. PRZEDSZKOLE BEZ NAŁOGÓW**
- 7. AGRESJA I PRZEMOC**
- 8. DZIECKO W ŚWIECIE WIRTUALNYM**

V CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH

Nazwa bloku tematycznego	Zamierzone cele operacyjne Dziecko:
<p style="text-align: center;">1. Bezpieczeństwo na co dzień</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie <i>bezpieczeństwo</i>; - reaguje na hasła: <i>pali się, ewakuacja itp.</i>; - wykazuje znajomość imienia, nazwiska oraz własnego adresu zamieszkania; - wykazuje znajomość imion i nazwisk rodziców / opiekunów; - zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze; - rozróżnia podstawowe znaki drogowe (informacyjne, ostrzegawcze); - stosuje się do sygnalizacji świetlnej; - wie, jakie są numery telefonów alarmowych (997, 998, 999, 112); - orientuje się, do kogo może zwrócić się o pomoc (np. do policjanta); - zna inne ważniejsze instytucje i pełnione przez nie role społeczne; - przestrzega zasad ustalonych w grupie przedszkolnej (kodeks); - stosuje się do zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw / sprzętu / zabawek - porusza się w miejscach dozwolonych; - nie oddala się samo od grupy przedszkolnej; - nie korzysta z urządzeń elektrycznych, nie bawi się przedmiotami niebezpiecznymi, np. zapalkami, szkłem i in.; - przewiduje sytuacje zagrażające bezpieczeństwu / życiu oraz ich konsekwencje; - wykazuje nieufność w stosunku do nieznanym; - samodzielnie i bezpiecznie organizuje sobie czas wolny; - gości w przedszkolu, np. policjanta, strażaka, pielęgniarkę (<i>w miarę możliwości</i>); - wie, że opiekę nad nim sprawuje osoba dorosła
<p style="text-align: center;">2. Piramida zdrowego żywienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje się w zasadach zdrowego stylu odżywiania (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo, itd.); - dostrzega związek pomiędzy zdrowiem a chorobą; - wie, na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne); - podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania się

	<p>(m. in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu = przeziębianie się);</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna umiar w jedzeniu (nie objada się); - przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw; - myje owoce i warzywa przed spożyciem.
3. Higieniczny tryb życia	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: <i>higiena, higieniczny tryb życia</i>; - wyróżnia przybory niezbędne do utrzymania higieny; - stosuje higienę na co dzień: <ul style="list-style-type: none"> * myje ręce przed / po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzętami; * dba o czystość własnego ciała (regularna kąpiel, używanie kosmetyków); * dba o czystość ubrania / bielizny; * używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych; * utrzymuje porządek otoczenia wokół siebie (np. sprzęta po sobie); * zdaje sobie sprawę z konieczności chodzenia do snu o tej samej porze (higiena snu); * rozumie istotę wypoczynku; * wykazuje wrażliwość na nadmierny hałas; * podkreśla rolę codziennych ćwiczeń fizycznych; * uczy się podstawowych umiejętności relaksacji i odprężenia (higiena psychiczna); * wie, o konieczności umiejętnego korzystania z chusteczek higienicznych; * zasłania usta podczas kaszlu / kichania; * unika bezpośredniego kontaktu z osobą chorą; * wie o potrzebie przebywania w wywietrzonych pomieszczeniach.
4. Ruch w życiu człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie aktywności ruchowej, sportu w życiu; - posługuje się pojęciem <i>zdrowie</i>; - wie, o potrzebie częstego przebywania na świeżym powietrzu; - bierze aktywny udział w zajęciach ruchowych, gimnastykuje się; - uprawia sporty (gra w piłkę, jazda na rowerze, bieganie, itp.); - ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych; - dba o prawidłową postawę ciała; - chodzi na spacer; - wie, jak zapobiegać przemarznięciu / przegrzaniu
5. Zagrożenia ze środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych; - nie dotyka zwierząt, zwłaszcza dzikich; - wie, że nie należy karmić bez zgody / drażnić zwierząt;

	<ul style="list-style-type: none"> - zna pozycję obronną, by uniknąć, np. pogryzienia; - orientuje się, jak wyglądają tabliczki informujące, np. o terenie strzeżonym przez psa; - zna wybrane rośliny i inne zagrażające życiu (np. grzyby, owoce trujące); - nie spożywa potraw niewiadomego pochodzenia; - wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia, gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić; - rozumie konieczność pozostawania w miejscu bezpiecznym w czasie burzy, huraganu, powodzi, ulewy, upałów itp.
6. Przedszkole bez nałogów	<ul style="list-style-type: none"> - jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami / nałogami; - prezentuje właściwą postawę <i>PRZECIW</i>; - orientuje się w procesie uzależnienia człowieka od czegoś (zna ich niekorzystny wpływ na organizm); - wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości); - wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, leki, internet, telewizja); - nabywa umiejętność odmawianie <i>NIE</i> bez poczucia winy (asertywność); - nie jest podatne na wpływ reklam (tzw. ukryte programy) oraz osób mających złe zamiary
7. Agresja i przemoc	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: <i>agresja i przemoc</i>; - umie nazwać swoje uczucia; - uczy się oswajać z własnym strachem (<i>Strach ma wielkie oczy</i>); - umie odreagować złość np.: <ul style="list-style-type: none"> * <i>skrzynia złości (z gazetami)</i> * <i>rysunek złości.</i> - potrafić utożsamić się z inną osobą (kształtowanie umiejętności empatycznych); - podaje sposoby na pokonanie złości; - reaguje na różne formy agresji i przemocy; - orientuje się, jakie są skutki agresji /przemocy na świecie dla ludzi; - uczy się być asertywne; - rozumie znaczenie słowa <i>zgoda, kompromis</i>; - wykazuje ostrożność i nieufność w kontakcie z osobami obcymi, <i>zły dotyk</i>; - przestrzega zakazu przyjmowania różnych rzeczy, np. słodczy od osób nieznajomych; - stara się być przyjazne dla otoczenia - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez obserwacje dzieci, rozmowę, analizę prac dziecięcych
8. Dziecko w świecie wirtualnym	<ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia związane z korzystaniem z dostępu do sieci (np. wirtualny przyjaciel – oszust, złe samopoczucie, niedotlenienie organizmu, brak kolegów / koleżanek); - korzysta z internetu tylko za zgodą rodziców / osób

	<p>dorosłych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie traktuje komputera jak największego towarzysza zabaw; - zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (rozdzielenie rzeczywistości od świata wirtualnego – nierzeczywistego); - nie promuje zachowań agresywnych, przemocy obecnej, np. w grach komputerowych - dostrzega także pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, itp.)
--	--

VI METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

A. METODY

- podające (pogadanka, opowiadanie, historyjka obrazkowa, anegdota i inne)
- problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gry dydaktyczne, dyskusja, burza mózgów i in.)
- praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretnych przykładach, pokaz, symulacja, spotkania, wycieczki i in.)
- eksponujące (np. film, ekspozycja i in.)
- programowane (z użyciem np. komputera)
- obserwacja dzieci oraz analiza prac dzieci

B. FORMY

- indywidualne
- zespołowe
- grupowe (jednolite / zróżnicowane)